

MEMORANDUM

PROVINCIE :: UTRECHT

2018MME118

DATUM 24-5-2018
AAN Statencommissie MME
VAN Gedeputeerde P. Van den Berg
ONDERWERP Hoogspanningsleidingen, pilot Veenendaal

Naar aanleiding van een vraag van de ChristenUnie gesteld tijdens de PS vergadering van 5 februari jl. informeer ik u over de wijze waarop ik wil omgaan met de problematiek van hoogspanningsleidingen die het stedelijk gebied doorsnijden.

Aanleiding

In januari jl. is de Wet VET (Voortgang Energietransitie) in de Tweede Kamer aangenomen. Deze wet maakt onder andere een verkabeling (onder de grond brengen van hoogspanningslijnen) van in stedelijk gebied lopende hoogspanningslijnen mogelijk. De wet gaat uit van een decentrale bijdrage voor ca. 20% van de kosten (mede afhankelijk van lengte van verkabeling), waarbij gedacht wordt aan de gemeenten en de provincies. De in de Tweede Kamer aangenomen motie van het lid Dik-Faber (CU), verzoekt de regering te bevorderen dat daarover procesafspraken worden gemaakt tussen provincies en gemeenten, zodat wordt voorkomen dat gemeenten afzien van verkabeling vanwege te hoge kosten.

Het gemeentelijk Platform Hoogspanning, waarvan de gemeente Veenendaal voorzitter is, is daarover in overleg met het IPO. In het IPO is besproken dat aan een mogelijke provinciale bijdrage invulling kan worden gegeven via pilots. Eventuele afspraken kunnen worden verankerd in regionale energieplannen. Veenendaal heeft zich als pilot aangeboden.

Voorgeschiedenis

Reeds in het Streekplan 2005 is in het provinciale Streekplan het 'voorzorgprincipe' opgenomen, hetgeen betekent dat in een zone van ca 200 meter rond een hoogspanningsleiding geen nieuwe woningen gebouwd mogen worden. Dit biedt echter geen soelaas voor bestaande situaties. In 2007 en 2008 is het onderwerp diverse keren besproken in Provinciale Staten. Daarbij werd onderschreven dat de provincie in deze geen probleem eigenaar is (hoogspanningsleidingen maken onderdeel uit van de Rijks energie infrastructuur) maar dat de provincie wel een rol heeft in het mobiliseren en ondersteunen van gemeenten. Sinds 2014 is er veel discussie en overleg over bestaande situaties. Meestal betreft het al deels vrijgehouden ruimtes, en zijn de betreffende gemeenten in overleg met het Rijk en TenneT over een oplossing. In de meeste gevallen kunnen de kosten voor het ondergronds brengen uit de plankosten worden gedekt.

In Veenendaal speelt ook stedelijke kwaliteit een rol, omdat de hoogspanningslijn dwars door stedelijk gebied heen loopt waarbij de bebouwing tot onder de draden is gesitueerd. In 2008 heeft Veenendaal middels een presentatie aan Provinciale Staten gevraagd om cofinanciering voor het verkabelen van deze lijnen. Hoewel het gaat om een Rijksbelang, was er destijds nog geen sprake van een rijksbijdrage. De kosten werden destijds geraamd op ca. 40 miljoen euro, en uw Staten hebben destijds geoordeeld dat een dergelijk bedrag op een andere wijze efficiënter kon worden ingezet om eenzelfde of meer gezondheidswinst en stedelijke kwaliteitswinst te bereiken. Dit bedrag stemt overigens niet overeen met de bedragen die ik u eerder heb genoemd in de beantwoording van uw rondvraag. Die waren gebaseerd op cijfers van het ministerie van Economische Zaken. Overigens tref ik in een brief van 2015 een bedrag van 25 à 27 miljoen euro, met een mogelijke afwijking van 30%, voor het verkabelen van de hoogspanningskabels door Veenendaal. Ik constateer dat er nog veel onduidelijk is over de kosten.

Aanpak

Het verkabelen van de hoogspanningsleiding in Veenendaal zal evident een positief effect hebben op de stedelijke kwaliteit. Uit het recent uitgebrachte rapport van de Gezondheidsraad blijkt ook dat er sprake kan zijn van gezondheidsrisico's van hoogspanningsleidingen. Echter, zoals ik bij de beantwoording in de Statenvergadering al heb aangegeven, er is geen budget gereserveerd waaruit een eventuele provinciale cofinanciering kan worden bekostigd.

We zullen daarom op korte termijn in overleg treden met de gemeente Veenendaal om zo veel mogelijk informatie te verzamelen over de oplossingsrichtingen, de daarmee gemoeide kosten en de maatschappelijke kosten en baten van een verkabeling. Op basis van deze informatie kunnen we een onderbouwd besluit nemen over provinciale deelname aan deze pilot en de eventueel daarvoor benodigde middelen.

Op dat moment zal ik u op de gebruikelijke wijze informeren via een Statenbrief hetzij een Statenvoorstel doen toekomen.